

Tone
Dodlek

Itinerarij

MEMENTO v odprtino oken skrite oči jutrišnjega dne
MORI določenem od včeraj
 v svetlobi dneva vzdih noči
 v zavijanju siren akumuliran memento mori

NASMEH v školjke že od nekdanj zaklet
 trepet onemelih ust
 na pomol želja privezane
 z algami misli
 stare barke
 kljuni osamelih galebov
 ki se brez predaha zabadajo
 v oljno gladino morja
 in
 najine roke ki so se kot
 otrple lovke sklenile

KRIK veter ujet v ribiške mreže
 napite od vode noči
 svetloba svetilke ujeta v ribjih očeh
 ki zdaj nemo strmijo v nebo
 topla senca kamnov
 seda na tvoje oznojene dlani

LOVEC čakaš
 da prilete ptice-nesluteče
 v naročja tvojih misli in
 gledaš kako ti polagoma
 kljuvajo srce

VAJA ob klicu trobente zdrviš do okopov
 na linijo ravnanja
 upanja
 kjer ti na osušena usta prileze tatinski
 molk
 nasičen od minulih dni
 in te vedno bolj
 prazni prazni prazni

STRAŽA na razpadlo podobo
barikad
uperjene puške slepih stražarjev
sijejo zvezde svoj
ledeni smeh

ŽEJA svetloba zubljev
nabrana na stisnjenih
ustnicah
peče peče peče

UPANJE na usta mi privabljaš
besede
zrasle v zglobe bolečine

na usta mi privabljaš
nasmeh
ki se krade kot tat

na usta mi privabljaš
molki
trka trka trka

POVABILO reka ugaslega vina
NA PLES teče v
kozarce
tra la la tra la la tra la la
in sladki smeh
zlagoma širi
meh

MOLITEV blagoslovljen
V IMENU
moleč
litanije nasičene strahu
do poslednjega
rta

V IMENU

kjer se v naročju lesketajočih valov bolečine
rojeva
krohot

V IMENU

PESEM (zadavljenje je oblik ugušenja koje nastaje kad je omča ili neki drugi predmet upotrebljen kao omča položen oko vrata i silom ruke zategnut do te mere da stegne disajne puteve ili krvne sudove ili jedne i druge. — J. Milčinski, »Uvod u sudsku medicinu«, Beograd 1962)

Nove smeri v bolgarski poeziji

V zadnjem času smo doživeli pri sosednjih narodih, pri »narodih, ki nas obkrožajo«, razveseljivo pozornost, ko nas želijo — prav prek naše kulture — pobliže spoznati. Tako sta na primer pri naših sosedih Madžarih izšli kar dve antologiji hkrati, ena prinaša sodobno slovensko poezijo, druga — po obsegu in obliki resnično reprezentativna — pa je posvečena naši književnosti (poeziji, prozi in dramatik) od njenih začetkov do danes. Naša revija se bo potrudila, da bi svojim bralcem — v mejah, ki so ji na razpolago — predstavila vsaj nekaj iz pesniške dejavnosti sosednjih narodov. Tokrat predstavljamo mlado bolgarsko poezijo s spremno besedo Ganča Savova, ki je v svoji domovini že marsikaj napisal o naši umetnosti in kulturi, pa tudi nekaj prevodov je že objavil.

Ur.

Gančo

Savov

Lahko rečemo, da je vsak narod vnet za poezijo, vendar vsak po svoje. V življenju bolgarskega človeka gre liriki dokaj zanimivo mesto, vendar je o tem težko govoriti na splošno. Vse je pač odvisno od okolja, od družbene in socialne pogojenosti časa in drugih dejavnikov. Ker pa naj bo pričujoči prispevek informativen, se ne bom spuščal v podrobno razglabljanje o poeziji v življenju bolgarskega človeka. Rad pa bi najprej poudaril, da se vloga poezije v življenju našega človeka razlikuje od vloge, ki jo je odigrala poezija v življenju Slovencev. Medtem ko je slovenska poezija veliko bolj liriska, meditativna, bolj odvisna od čustvene razgibanosti, je bolgarska bolj dramatična in ostra, bolj osmisljena in jasna, nekoliko, če naj se grobo izrazim, »vzgojna«. Ta njena lastnost je bila zlasti po volji naši kritiki. Če bi hoteli posplošiti stališča bolgarske kritike do mesta, ki ga ima poezija v našem življenju, bi lahko navedli nekaj naslednjih smeri: